

Statistisk ukehefte

Statistisk
Sentralbyrå

Dronningensgate16
Oslo-Dep.
Oslo1.
Tlf. (02)41 3820 (02)41 3660

Nr. 12/74

20. mars 1974

I N N H O L D

Konjunkturtendensen i mars 1974

Engrosprisindeksen pr. 15. februar 1974

Vaitrafikkulykker med personskaade i februar 1974

Folketrygdfondet. Balanse pr. 28. februar 1974

Investeringsstatistikk for bergverksdrift, industri og kraftforsyning 1. kvartal 1974

Fellingspremier for rov- og skadedyr 1973. Foreløpige tall

Vaksenopplæring og folkeopplysning 1972

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 1, 1974

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå hittil i mars 1974

KONJUNKTURTENDENSENE I MARS 1974

(Fornige konjunkturoversikt ble gitt i SU nr. 47, 1973)

I V e s t - E u r o p a, hvor det allerede tidlig på høsten i fjor var tegn til at konjunkturoppgangen ebbet ut, har konjunkturvurderingen blitt mer pessimistisk i løpet av vinteren. Således offentliggjorde OECD i februar prognoser for produksjonsvolum i de fire største vest-europeiske landene som - hvis de slår til - vil innebære at veksten i bruttonasjonalproduktet for Vest-Europa under ett fra 1973 til 1974 neppe vil bli mer enn ca. 2 prosent regnet i volum. OECD legger i sin konjunkturvurdering stor vekt på de virkninger - direkte og indirekte - som stigningen i råoljeprisen kan få for publikums kjøpeevne og de vestlige lands muligheter for å føre en effektiv motkonjunkturpolitikk. Nasjonale prognoser som er offentliggjort i de senere måneder, preges gjennomgående av en noe mindre pessimistisk konjunkturvurdering enn OECD's (se tabellen i slutten av utenlandsdelen).

For S a m b a n d s s t a t e n e venter OECD ingen produksjonsvekst i 1974, mens nasjonale prognoser fra februar regner med en stigning i bruttonasjonalproduktet på 1 prosent. Foreløpig ser det ut til at ordreinngangen til industrien holder seg godt oppe, og investeringsetterspørselen var sterk så sent som i januar.

Alt i alt tyder de siste opplysninger som foreligger om utviklingen av etterspørsel og produksjon i den vestlige verden under ett på fortsatt konjunkturavdemping. Som følge av den sterke prisstigningen må imidlertid konjunkturvurderingen nå bli uvanlig usikker.

I S t o r b r i t a n n i a er veksten i produksjon og etterspørsel svak. Det er imidlertid grunn til å vente oppgang i industriproduksjonen i de nærmeste månedene framover etter at arbeidskonflikten i kullgruvene nå er løst og normal arbeidsuke gjeninnført. For året 1974 under ett er imidlertid utsiktene for britisk økonomi usikre. Allerede i 4. kvartal i fjor, før full arbeidsstans inntrådte i kullgruvene, viste bruttonasjonalproduktet (sesongkorrigert) svak nedgang fra foregående kvartal, og OECD regner i sin siste prognose fra februar med en nedgang på 2,5 prosent fra 1973 til 1974 sett under ett. Men konjunkturbildet er ikke entydig; blant annet ligger ordre-reservene i verkstedindustrien nå på et uvanlig høyt nivå. I sin siste prognose for 1974 - offentliggjort i mars - venter Det britiske nasjonale forskningsinstitutt en nedgang i bruttonasjonalproduktet på 1 prosent, dvs. en svakere nedgang enn etter OECD's februarprognose.

Etter å ha holdt seg praktisk talt uendret siden i fjor sommer, falt industriproduksjonen temmelig sterkt i desember i fjor etter sesongkorrigerede oppgaver. Produksjonen i 4. kvartal under ett var 1,2 prosent (nær 5 prosent regnet som årlig rate) lavere enn i foregående kvartal. Nedgangen var i første rekke en virkning av arbeidskonflikten i kullgruvene. I verkstedindustrien falt produksjonen med vel 2 prosent. Særlig sterk var produksjonsnedgangen for metallvarer og motorkjøretøyer. I primær jern- og metallindustri gikk også produksjonen ned med 2 prosent, mens produksjonen av tekstilvarer holdt seg uendret. Kjemisk industri var den eneste industrigrenen som viste produksjonsoppgang (+ 3,7 prosent). Selv om utviklingen i industriproduksjonen var svak mot slutten av året, viste totalindeksen likevel en stigning på hele 8,7 prosent fra året før. Produksjonen i gruvedrift (inkl. utvinning av kull) falt med nær 14 prosent fra 3. til 4. kvartal i fjor.

Arbeidsløsheten (sesongkorrigert) gikk ned i hele 1973, men i de to første månedene i år pekte tallene oppover igjen. I februar var det etter sesongkorrigerede oppgaver registrert 548 000 helt arbeidsløse, vel 70 000 flere enn i desember og om lag det samme som i september i fjor. Dessuten var 680 000 personer midlertidig uten arbeid som følge av at arbeidsuken ble forkortet fra 5 til 3 dager fra årsskiftet. Arbeidsløshetsprosenten (ukorrigert og beregnet på grunnlag av tallet for helt arbeidsløse) var 2,7 i februar i år, mot 3,2 på samme tid i fjor.

Etter ordrestatistikken å dømme stagnerte investeringssetterspørselen utover høsten i fjor. Tilgangen på nye ordrer til verkstedindustrien fra innenlandske kunder (sesongkorrigert) var i august-oktober den samme som i foregående tremånedersperiode. Nyere statistikk foreligger ikke, men produksjons- og etterspørselsutviklingen etter den tid har neppe bidratt til å stimulere investeringsviljen. I begynnelsen av februar ble imidlertid kravet om bankenes spesialreserver moderert.

Konsumetterspørselen har vist betydelig dempet veksttakt de siste månedene. Volumet av det private konsumet (sesongkorrigert) steg med 0,6 prosent (2.4 regnet som årlig rate) fra 3. til 4. kvartal i fjor. I månedene november-januar under ett var detaljomsetningsvolumet 0,5 prosent (sesongkorrigert) høyere enn i foregående tremånedersperiode.

Prisene har vist økende stigningstakt helt siden høsten 1972. Konsumprisindeksen var i januar og juli i fjor henholdsvis 7,7 prosent og 9,4 prosent høyere enn i de tilsvarende måneder ett år tidligere. I januar i år var stigningstakten kommet opp i hele 12,0 prosent. Ukelønnsatsen for arbeidere i industri og tjenesteytende næringer steg med om lag 13 prosent fra januar 1972 til januar 1973.

Vareeksporten stagnerte mot slutten av fjoråret. Fra 3. til 4. kvartal økte den sesongkorrigerede eksportverdien med bare 2,6 prosent, og eksportvolumet gikk trolig noe ned. Importverdien steg med 11,7 prosent fra 3. til 4. kvartal. For hele 1973 under ett ble eksportvolumet 13,8 prosent høyere enn året før, mens importen økte med 15,8 prosent regnet i volum. Eksportprisindeksen steg med 19 prosent fra desember 1972 til desember 1973 og importprisindeksen med hele 43 prosent. Varebalansen med utlandet viste et underskott på 3,4 mrd.pund i 1973, mot 1,4 mrd.pund i 1972.

Også i V e s t - T y s k l a n d var konjunkturoppgangen blitt sterkt dempet ved inngangen til 1974 etterat bruttonasjonalproduktet hadde økt med om lag 5,5 prosent fra 1972 til 1973. Utenlandsetterspørselen og lageroppbyggingen gir fortsatt vekstimpulser, men konsum- og investeringsetterspørselen utvikler seg svakt. Det økonomiske forskningsinstituttet i München (IFO) ventet i begynnelsen av februar at bruttonasjonalproduktet ville øke med bare 1,5 prosent fra 1973 til 1974.

Både i 1. og 2. halvår i fjor viste den sesongkorrigerede indeksen for industriproduksjonen gjennomgående langt svakere stigning enn i 2. halvår 1972, da oppgangen var uvanlig sterk. Av de enkelte industrigruppene viste imidlertid jern- og metallindustrien og elektroteknisk industri sterk oppgang i 2. halvår i fjor. Kjemisk industri hadde også betydelig produksjonsoppgang, mens produksjonen i maskinindustrien bare økte moderat, og transportmiddelindustrien viste stagnasjon. I en rekke konsumvareindustrier gikk produksjonen ned i 2. halvår i fjor.

Siden våren 1973 har det sesongkorrigerede tallet på registrerte arbeidsløse vist oppgang. I januar i år var det 389 000 arbeidsløse, eller nær 100 000 flere enn i juli i fjor. Arbeidsløshetsprosenten (ukorrigeret) var i januar i år 2,8, mot 1,6 på samme tid i fjor.

Delvis som følge av en svært stram økonomisk politikk gikk bruttoinvesteringene i fast realkapital (sesongkorrigeret) ned i de tre siste kvartalene av fjoråret. For hele året under ett ble investeringene ubetydelig høyere enn i 1972. Ordrestatistikken tydet høsten 1973 ikke på noe snarlig omslag oppover i investeringene. I midten av desember ble imidlertid bremsepolitikken noe moderert; blant annet ble den spesielle investeringsavgiften på 11 prosent (innført i mai 1973) opphevet.

Det private konsumet viste også svak utvikling gjennom storparten av 1973. Fra 3. til 4. kvartal steg konsumet med bare 1 prosent i volum, sesongkorrigeret og regnet som årlig rate. For hele 1973 under ett økte det private konsumet med om lag 2 prosent fra året før.

Prisstigningen er fortsatt sterk. I januar var konsumprisindeksen 7,4 prosent høyere enn på samme tid ett år tidligere. I juli i fjor var den tilsvarende stigningen 7,2 prosent. Utbetalt lønn pr. sysselsatt steg raskere i 1973 enn i 1972 og lå i tremånedersperioden september-november i fjor 12,6 prosent høyere enn på samme tid ett år tidligere.

Etter å ha økt moderat i vår- og sommermånedene i fjor, skjøt verdien av vareeksporten kraftig fart utover høsten; fra 3. til 4. kvartal steg eksportverdien (sesongkorrigert) med nær 6 prosent. Importen, som gjennomgående stagnerte i de tre første kvartalene i fjor, var i 4. kvartal hele 10 prosent høyere enn i foregående kvartal. Regnet i volum var vareeksporten 18 prosent høyere i 1973 enn i 1972, mens vareimporten økte med 8 prosent.

I Frankrike viste etterspørselen fortsatt bra oppgang ved årsskiftet, og det ventes her sterkere produksjonsvekst i 1974 enn i de fleste andre vesteuropeiske land, men likevel ikke fullt så høy vekstrate som året før. Det regnes offisielt med at bruttonasjonalproduktet vil øke med 4-4,5 prosent i volum fra 1973 til 1974, mot om lag 6,5 prosent fra 1972 til 1973.

Industriproduksjonen steg med vel 8 prosent fra 1972 til 1973. Den sesongkorrigerte produksjonsindeksen viste imidlertid gjennomgående noe avtakende stigningstakt gjennom 1973.

Tallet på registrerte arbeidsløse (sesongkorrigert) var ved utgangen av januar i år 430 000, dvs. 29 000 flere enn i juli i fjor og 62 000 flere enn i januar 1973. Arbeidsløshetsprosenten var 2,1 i januar i år, mot 1,8 på samme tid i fjor.

Foreløpige oppgaver viser at industriens investeringer steg med 14 prosent i verdi og 8 prosent i volum fra 1972 til 1973. Det franske statistiske sentralbyrås investeringsundersøkelse i november i fjor tydet på relativt høy kapasitetsutnytting mot slutten av året, og industribedriftenes anslag for investeringsutgiftene i 1974 var atskillig høyere enn de tilsvarende anslag fra juni-undersøkelsen.

Konsumetterspørselen var sterk mot slutten av fjoråret; fra 3. til 4. kvartal økte det private konsumet med om lag 8,5 prosent regnet i volum og sesongkorrigert. For hele 1973 under ett var konsumet 5,5 prosent høyere enn året før.

Prisene viste økende stigningstakt gjennom 1973. I juni og desember i fjor var konsumprisindeksen henholdsvis 7,4 prosent og 8,5 prosent høyere enn i de samme måneder ett år tidligere. I januar i år gjorde prisindeksen et kraftig hopp; stigningstakten over året kom da opp i hele 10,3 prosent. Også lønningene viser stigende veksttakt. Timefortjenesten i industrien var i april og oktober 1973 henholdsvis 12,8 prosent og 15,1 prosent høyere enn i de tilsvarende måneder ett år tidligere.

Gjennomgående steg både eksporten og importen av varer sterkt i løpet av 1973. I årets siste kvartal var importverdien (sesongkorrigert) vel 9 prosent høyere enn i 3. kvartal, mens den sesongkorrigerte eksportverdien økte med vel 8 prosent. Underskottet på varebalansen økte fra 4,2 mrd.fr. i 1972 til 6,9 mrd.fr. i 1973.

Den 19. januar ble franckursen ved kommersielle transaksjoner gjort flytende for en periode av 6 måneder framover. Kursen ved finansielle transaksjoner har vært flytende siden august 1971. Etter offisielle opplysninger var formålet med vedtaket i januar å redusere virkningene på betalingsbalansen i 1974 av prisstigningen på importert råolje.

Også i Italia viser den innenlandske etterspørselen fortsatt betydelig oppgang; landet har hittil ligget noe etter i konjunkturutviklingen i Vest-Europa. Det ventes god produksjonsøking i 1974, men sosial og politisk uro kan erfaringsmessig komme til å bremse veksten.

Den sesongkorrigerte produksjonsindeksen for industrien har vist til dels sterke svingninger de siste par årene. Etter en svært kraftig oppgang utover våren og sommeren i fjor var det trolig en underliggende tendens til svakere vekst i høstmånedene. Etter foreløpige oppgaver økte industriproduksjonen med om lag 9 prosent fra 1972 til 1973.

Etterat konjunkturoppgangen tok til å skyte fart i fjor vår, har arbeidsløsheten gått ned. Etter sesongkorrigerte oppgaver var det i april 1973 nær 820 000 arbeidsløse. I oktober hadde tallet sunket til 590 000, som svarer til 3 prosent av arbeidsstyrken.

Det foreligger ingen nye sikre opplysninger om investeringsetterspørselen. Det italienske forskningsinstituttet (ISCO) sier i sin siste rapport, offentliggjort i februar, at investeringene tok seg sterkt opp mot slutten av 1973. Instituttet gir videre uttrykk for at utsiktene for den økonomiske utviklingen i 1974 er usikre, men at investeringene trolig vil fortsette å øke.

Etter detaljomsetningen å dømme viste konsumetterspørselen gjennomgående betydelig oppgang i de tre første kvartalene i fjor. I 3. kvartal var detaljomsetningsvolumet 6,6 prosent høyere enn i samme periode ett år tidligere.

Takten i prisstigningen har holdt seg svært høy det siste halvåret etterat den økte kraftig fra sommeren 1972 til sommeren 1973. I desember i fjor var konsumprisindeksen 12,5 prosent høyere enn på samme tid ett år tidligere. Også lønningene viste sterk oppgang i 1973; det ble inngått nye treårige lønnsavtaler i en rekke industrigrener våren 1973. Som tidligere ble disse avtalene utformet slik at de gir sterkest lønnsøking i begynnelsen av avtaleperioden. I januar 1973 var timefortjenesten i industrien under ett 13,2 prosent høyere enn på samme tid i 1972. I november var den tilsvarende stigningsraten kommet opp i hele 29,5 prosent.

Etter å ha steget svakt gjennom 1972, skjøt verdien av utenrikshandelen kraftig fart fra våren 1973. Mot slutten av fjoråret stoppet veksten opp, men på et svært høyt nivå. Særlig importen steg sterkt i fjor sommer. For de elleve første månedene av året var importverdien hele 42 prosent høyere enn i samme periode ett år tidligere. Eksporten økte på samme tid med 18 prosent. Underskottet på varebalansen økte fra 340 mrd.lire i perioden januar-november 1972 til om lag 3 000 mrd.lire i samme periode i fjor.

I S v e r i g e ble konjunkturoppgangen etterhvert noe mer markert i løpet av 1973, men de relativt gode industrikonjunktorene hadde så seint som ved siste årsskifte likevel ikke klart å slå igjennom i hele økonomien. Utenlandsetterspørselen og industriens investeringsetterspørsel var i hele 1973 de viktigste drivkreftene bak oppgangen. For året under ett ble bruttonasjonalproduktet bare 2,9 prosent høyere enn foregående år. Det svenske Konjunkturinstituttet ventet i januar samme vekst fra 1973 til 1974, men myndighetene regner nå med at konjunkturstimulerende tiltak som vil bli satt i verk utover våren (se senere) vil bringe vekstraten opp i vel 4 prosent.

Industriproduksjonen var 7,5 prosent høyere i 1973 enn i 1972, og sesongkorrigerte oppgaver viser at produksjonsveksten var sterkere i 2. halvår enn i 1. halvår. Tremasseindustrien og papirindustrien hadde sterkest stigning fra 1972 til 1973 med henholdsvis 17 prosent og 14 prosent. Knapphet på ledig produksjonskapasitet bremsset imidlertid veksten noe i disse bransjene mot slutten av fjoråret. Produksjonen av jern, stål og andre metaller gikk opp med 9-10 prosent, mens verkstedindustrien, utenom skipsverft, hadde en oppgang på 8-9 prosent. I konsumvareindustrien var det bare moderat produksjonsstigning. Konjunkturinstituttet venter at industriproduksjonen vil øke med om lag 5,5 prosent fra 1973 til 1974. Ved utgangen av januar var ordreservene i industrien hele 41 prosent høyere enn ett år tidligere.

Arbeidsløsheten har i de siste månedene ligget noe lavere enn ett år tidligere. Etter utvalgsundersøkelser var det i januar 115 000 arbeidssøkere uten arbeid, mot 128 000 på samme tid i fjor. Arbeidsløshetsprosenten var i januar 2,9. De sesongkorrigerte tallene for registrerte arbeidsløse har vist svak nedgang siden i fjor høst.

Etter Konjunkturinstituttets anslag var volumet av bruttoinvesteringene i fast realkapital 1,5 prosent lavere i 1973 enn i 1972. Dette hang i første rekke sammen med sterk nedgang i de kommunale investeringene og i boliginvesteringene; industriens investeringer steg med 6,5 prosent. For 1974 venter Konjunkturinstituttet enda sterkere oppgang i industriinvesteringene (10,5 prosent fra foregående år). Det antas at hele økingen vil falle på maskiner og utstyr. For de ulike industrigruppene ventes særlig sterk investeringsoppgang

i treindustri, tremasseindustri, papirindustri og verkstedindustri.

Heller ikke i 1973 viste konsumetterspørselen noe klart omslag oppover. I årets siste kvartal var volumet av detaljomsetningen bare 1,3 prosent høyere enn i samme kvartal ett år tidligere. For hele 1973 lå det private konsumet, etter Konjunkturinstitutets anslag, 2,3 prosent høyere i volum enn i 1972. De disponible realinntektene steg betydelig sterkere.

Takten i prisstigningen har økt siden i fjor høst. Konsumprisindeksen var i mai og september 1973 henholdsvis 6,4 prosent og 6,6 prosent høyere enn i de tilsvarende måneder ett år tidligere. I januar i år var stigningstakten kommet opp i 8,3 prosent.

Verdien av vareeksporten var i 1973 om lag 27 prosent høyere enn i 1972. Konjunkturinstitutet anslår volumøkningen til vel 16 prosent, med sterk oppgang for blant annet tremasse, papir, jern og stål og verkstedprodukter. Som følge av en ventet avdemping i verdenskonjunktorene og i enkelte tilfelle knapphet på ledig produksjonskapasitet, regner instituttet med en atskillig svakere volumvekst i eksporten (4,6 prosent) fra 1973 til 1974. Eksportprisene antas imidlertid å ville stige sterkt, anslagsvis med om lag 14 prosent. Prisstigningen ventes å bli særlig sterk for trevarer, tremasse og papir.

Importen økte med 20 prosent i verdi og anslagsvis 8 prosent i volum fra 1972 til 1973. Det var særlig sterk oppgang i jern- og stålimporten. For 1974 venter Konjunkturinstitutet en volumøking på vel 7 prosent for samlet vareimport. Også for importen ventes sterk prisstigning (23 prosent), særlig som følge av høyere priser på råolje og oljeprodukter.

Varebalansen viste i 1973 et overskott på hele 6,7 mrd.kr., mot 3,1 mrd.kr. i 1972.

I slutten av februar ble det oppnådd enighet i Riksdagen om et program for å stimulere svensk økonomi. Tiltakene omfattet blant annet reduksjon av satsen for merverdiavgiften fra 17,6 til 14,6 prosent i tidsrommet fra 1. april til 15. september, fullt fritak for merverdiavgiften på boliger som igangsettes eller fullføres i år, forhøyelse av satsene for barnetrygd og alderstrygd i april og økte subsidier.

I S a m b a n d s s t a t e n e viste både etterspørsel og produksjon svært moderat vekst mot slutten av 1973. Bruttonasjonalproduktet steg med nær 6 prosent fra 1972 til 1973 under ett, men med bare 1,6 prosent (sesongkorrigert og regnet som årlig rate) fra 3. til 4. kvartal i fjor. Trass i at ordretilgangen til industrien var god omkring årsskiftet, venter myndighetene økt arbeidsløshet og produksjonssvikt i 1. halvår 1974. For hele 1974 under ett ble det i februar etter offisielle prognoser regnet med en vekst i bruttonasjonalproduktet på bare 1 prosent fra året før.

Industriproduksjonen har bare økt svakt i de siste månedene. I perioden november-januar var den sesongkorrigerte produksjonsindeksen 0,3 prosent (1,2 prosent regnet som årlig rate) høyere enn i foregående tremånedersperiode. Produksjonen av konsumvarer og av halvfabrikata gikk ned med 0,6 prosent, produksjonen av råvarer var uendret og produksjonen av investeringsvarer økte med 1,3 prosent. Stålproduksjonen lå for 1973 under ett 13 prosent høyere enn året før; mangel på ledig produksjonskapasitet bremsset veksten betydelig mot slutten av fjoråret.

Ny igangsetting i bygge- og anleggsvirksomheten har, regnet i verdi, stagnert siden i fjor vår. Tallet på igangsatte boliger gikk gjennomgående sterkt ned gjennom hele 1973.

Tallet på arbeidsløse (sesongkorrigert), som stort sett falt fra årsskiftet 1971/72 fram til høsten 1973, har seinere vist oppgang. I januar i år var det 4,7 mill. arbeidsløse, eller om lag 500 000 flere enn i juli i fjor. Arbeidsløshetsprosenten, som i januar 1973 var 5,0, sank til 4,6 i oktober, men økte igjen til 5,2 i januar i år.

Etter foreløpige sesongkorrigerte oppgaver gikk bruttoinvesteringene i fast realkapital ned fra 3. til 4. kvartal i fjor, særlig som følge av lave boliginvesteringer. Lagerinvesteringene viste derimot kraftig øking, slik at de totale bruttoinvesteringene steg med anslagsvis 2-3 prosent i volum. I november/desember planla industribedriftene å øke sine investeringsutgifter med 11 prosent fra 2. halvår 1973 til 1. halvår 1974. Tilgangen på nye ordrer til investeringsvareindustrien tyder også på relativt god investeringsvilje i industrien.

Konsumetterspørselen har utviklet seg svakt det siste halvåret. Fra 3. til 4. kvartal i fjor gikk det private konsumet ned i volum med 1,2 prosent, (sesongkorrigert) og i månedene november-januar var detaljomsætningsvolumet om lag 2 prosent (sesongkorrigert) lavere enn i foregående tremånedersperiode. Nedgangen antas til dels å henge sammen med økt sparing.

Takten i prisstigningen har økt sterkt. Regnet fra samme måned året før steg konsumprisindeksen med 3,7 prosent og 5,7 prosent i henholdsvis januar og juli i fjor, og i januar i år var veksten over året kommet opp i hele 9,4 prosent.

Vareeksporten har økt sterkt siden våren 1972. Fra 3. til 4. kvartal i fjor steg eksportverdien (sesongkorrigert) med hele 10 prosent. Importen økte på samme tid med nær 8 prosent. Varebalansen viste i 1973 et overskott på om lag 1,7 mrd.dollar, mot et underskott på nær 6,4 mrd.dollar i 1972. Kursutviklingen på dollar de siste par årene har trolig vært av stor betydning for omslaget i varebalansen med utlandet.

I begynnelsen av februar ble forslaget til statsbudsjett for finansåret 1974-75 lagt fram. Budsjettforslaget viste en utgiftssum på vel 304 mrd.dollar, eller 13 prosent høyere enn for det løpende budsjett. Budsjettet for 1974-75 er gjort opp med et underskott på 9,4 mrd.dollar, mot et underskott på 13 mrd.dollar i det opprinnelige budsjett for inneværende år.

Regjeringen har fremmet forslag om at pris- og lønnskontrollen stort sett skal opphøre etter 30. april i år.

I J a p a n ble konjunkturoppgangen markert svakere mot slutten av fjoråret, både som følge av mangel på ledig produksjonskapasitet i enkelte industrigrener og etterspørselsvirkningene av en restriktiv økonomisk politikk. Dessuten ble oppgangen mot slutten av 1973 dempet av en viss knapphet på råstoff, blant annet olje. Prisstigningen er for tiden uvanlig kraftig i Japan, også sammenliknet med prisutviklingen i andre industriland.

Etter sesongkorrigererte oppgaver steg industriproduksjonen med 3,3 prosent (13,5 prosent årlig rate) fra 3. til 4. kvartal i fjor, men utviklingen gjennom de aller siste månedene av året tydet på at veksttakten etter hvert ble svakere. Sterkest vekst i fjor viste produksjonen av investeringsvarer og varer til vareinnsats. Etter kraftig stigning fra sommeren 1972 til sommeren 1973 stabiliserte stålproduksjonen seg på et høyt nivå utover høsten, da mangel på ledig produksjonskapasitet bremsset veksten.

Investeringene i fast realkapital (sesongkorrigert) steg i de tre første kvartalene av fjoråret med en årlig rate på 15-20 prosent. Verdien av tilgangen på nye ordrer til maskinindustrien fra private innenlandske kunder, som pleier å være en god indikator for investeringsetterspørselen, viste etter sesongkorrigererte oppgaver god vekst også i 4. kvartal, men Det japanske planleggingsbyrå regner med svakere ordretilgang i 1. kvartal i år.

Etter detaljomsetningen å dømme viste konsumetterspørselen ny vekst utover høsten i fjor etter en forbigående svikt i fjor vår og tidlig på sommeren. Det sesongkorrigererte detaljomsetningsvolumet var i månedene august-oktober 2 prosent (vel 8 prosent årlig rate) høyere enn i foregående tre-månedersperiode.

Prisstigningen forsterket seg kraftig i løpet av 1973. I desember 1973 lå konsumprisindeksen hele 19,1 prosent høyere enn ett år tidligere.

Både importen og eksporten av varer økte betydelig i løpet av 1973. Den sesongkorrigererte verdien av vareimporten var i månedene september - november 6 prosent høyere enn i foregående tremånedersperiode. Eksporten steg på samme tid med hele 12,5 prosent. I 1. halvår av 1973 økte imidlertid importen langt sterkere enn eksporten og for de elleve første månedene av året under ett var det et underskott på varebalansen på 1,4 mrd.dollar, mot et overskott på

4,2 mrd.dollar i samme periode i 1972. I desember 1973 var importprisindeksen 35 prosent og eksportprisindeksen 22 prosent høyere enn på samme tid ett år tidligere.

Forslaget til statsbudsjett for finansåret 1974, som begynner 1. april, ble lagt fram ved årsskiftet. Det viste en utgiftsstigning på 19,7 prosent. Dette er betydelig mindre enn tilsvarende utgiftsstigning i de nærmest foregående år. Budsjettforslaget for 1974 tok spesielt sikte på å bremse prisstigningen.

BRUTTANASJONALPRODUKT I UTVALGTE LAND

Prosentvis endring fra foregående år

	1968	1969	1970	1971	1972	1973 anslag	1974	
							OECD's febr.- progn.	Nasjo- nale prog- noser
Danmark	4½	8	3	3½	4½	5	..	2 ²⁾
Frankrike	4½	7½	6	5	5½	6 1/4	4 1/4	4½ ²⁾
Italia	6½	6	5	1½	3½	5 1/4	5	..
Japan	14½	12½	11	6½	9	10½	1 3/4	2½ ³⁾
Norge	4	5	3½	5	4½	3,9 ¹⁾	..	5,4 ⁴⁾
Sambandsstatene .	5	2½	-½	3	6½	6	0	1 ²⁾
Storbritannia ...	3	3	2	1½	3½	5½	-2½	-1 ⁵⁾
Sverige	3	6	4½	½	2	3	..	3 ³⁾
Vest-Tyskland ...	7½	8	5½	2½	3	5½	3/4	1½ ²⁾

Kilde: OECD.

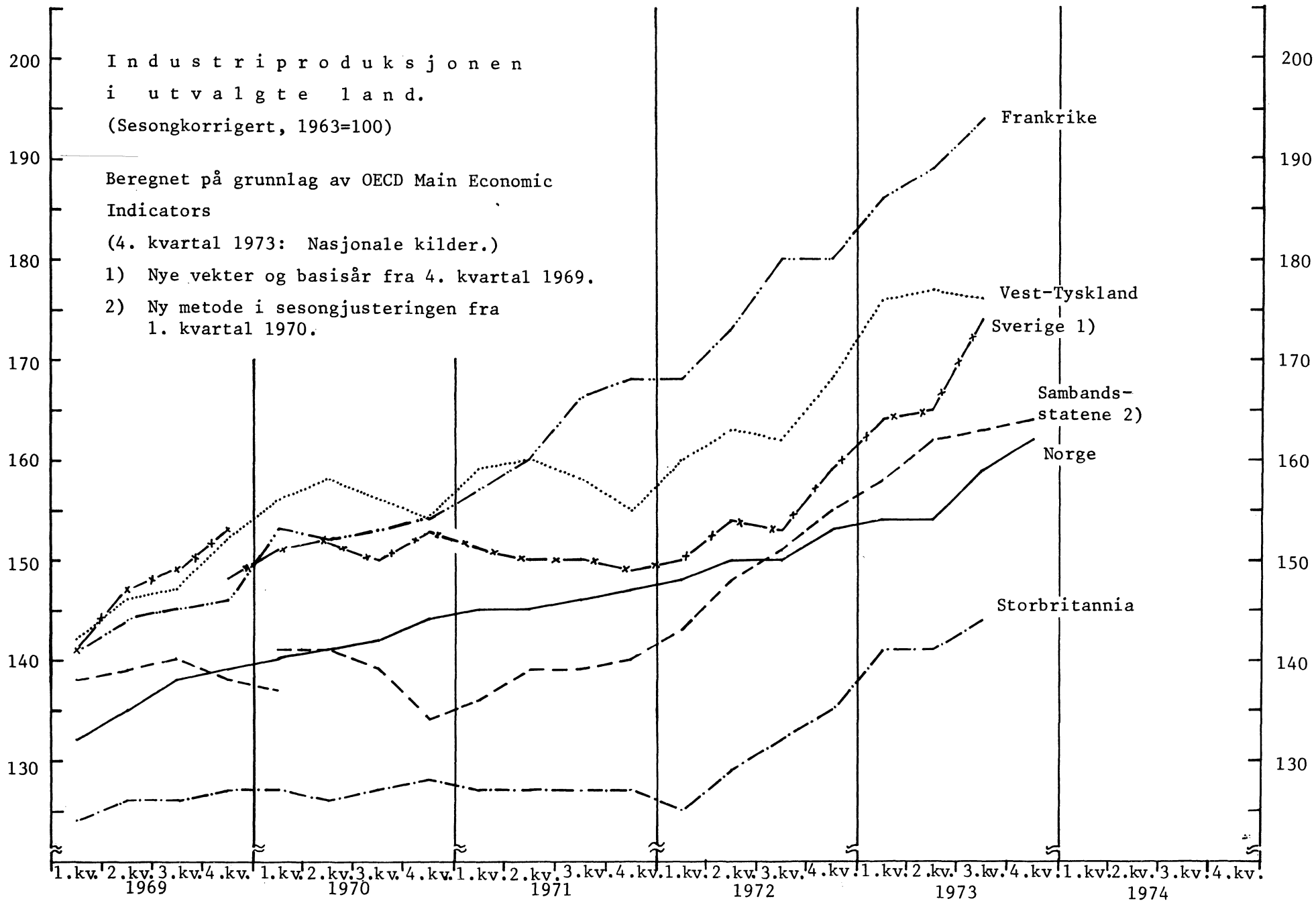
1) Fra Statistisk Sentralbyrå.

2) Gitt i februar.

3) Gitt i januar.

4) Gitt i september.

5) Gitt i mars.

I Norge blir konjunkturoppgangen stadig mer markert, med sterk stigning i etterspørsel og produksjon og et uvanlig stramt arbeidsmarked. En kraftig investeringsbølge er under utvikling, og investeringsetterspørselen er nå antakelig den viktigste drivkraften bak oppgangen. Men vekstimpulsene fra eksporten er fortsatt sterke trass i at høykonjunktoren i den vestlige verden ebber ut; en stor del av eksportproduksjonen for 1974 er forhåndssolgt til gode priser. Derimot viser den innenlandske konsumetterspørselen fremdeles bare svært moderat øking. Den samlede industriproduksjon har vært i sterk stigning både siste høst og i de første vintermånedene. Ordrestatistikken for 4. kvartal i fjor og investeringsundersøkelsen i februar i år tyder på en gjennomgående svært optimistisk framtidsvurdering i næringslivet.

Etter sesongkorrigerte oppgaver steg produksjonen i gruvedrift, kraftforsyning og industri under ett (utenom produksjon av nordsjølje) med 2,1 prosent fra tremånedersperioden august-oktober til november-januar. Produksjonen i gruvedrift viste en stigning på hele 14,3 prosent, mens produksjonen i kraftforsyning gikk ned med 2,7 prosent.

I den egentlige industrien har den sterke produksjonsøkningen, som tok til i fjor sommer, fortsatt inn i 1974; fra august-oktober til november-januar steg den sesongkorrigerte produksjoneindeksen for industrien med 2,4 prosent (10 prosent årlig rate). Produksjonen av investeringsvarer steg med 2,5 prosent og produksjonen av eksportvarer omtrent like sterkt, med 2,4 prosent. Den sterke oppgangen i industriproduksjonen siden halvårsskiftet i fjor har således, i motsetning til oppgangen høsten 1972, vært et resultat både av stigende eksportetterspørsel og stigende innenlandsk etterspørsel. Utviklingen av månedsindeksene for eksportvareproduksjonen i løpet av de siste månedene kan gi inntrykk av at veksttakten i eksportvareproduksjonen nå er i ferd med å svekkes noe, men tidsrommet er for kort til at sikre konklusjoner kan trekkes. På bakgrunn av andre opplysninger - som tyder på stort sett full kapasitetsutnyttning i eksportindustrien - er det sannsynlig at eksportvareindustrien ikke i lengden kan holde samme veksttempo som i fjor høst. Konsumvareproduksjonen steg fortsatt moderat, med 0,5 prosent, fra august-oktober til november-januar.

Arbeidsmarkedet ble klart strammere i løpet av høsten i fjor og er nå uvanlig stramt, årstiden tatt i betraktning. Utviklingen henger sammen både med den markerte innenlandske konjunkturoppgangen og med det økte behov for arbeidskraft til oljevirkomheten. Ved utgangen av januar og februar var det registrert henholdsvis 17 100 og 14 400 arbeidsløse, eller 3 700 og 4 500 færre enn i de samme måneder i fjor. Arbeidsløshetsprosenten, slik den beregnes av Arbeidsdirektoratet, har fra og med mai i fjor vært lavere enn i de tilsvarende

måneder året før. I januar og februar i år var arbeidsløshetsprosenten henholdsvis 1,1 og 1,0, mot 1,4 og 1,3 i januar og februar 1973. Tallet på ledige plasser har fra og med oktober i fjor ligget betydelig over nivået ett år tidligere. I januar var det 7 700 ledige plasser, mot 6 100 i fjor. Arbeidsdirektoratets stramhetsindikator var i januar 55, mot 45 i samme måned i fjor.

Samlet areal av bygg under arbeid lå ved utgangen av januar litt høyere enn på samme tid i fjor. Igangsettingen av nye bygg lå i november-januar omtrent på samme nivå som ett år tidligere, regnet i areal. Igangsettingen av bygg i varehandel m.v. viste sterk øking, mens igangsettingen av boliger, industribygg og skolebygg gikk noe ned. For fullført areal viste totaltallet og tallene for boliger, industribygg og skolebygg betydelig nedgang, mens fullført byggeareal i varehandel, bank og forsikring gikk en del opp.

Tilgangen på nye ordrer til jern- og metallindustrien viste ny kraftig stigning i 4. kvartal. Den lå da hele 168 prosent høyere enn ett år tidligere og 63 prosent høyere enn i 3. kvartal. Den uvanlig sterke stigningen gjenspeiler en generell innenlandsk konjunkturoppgang, opptrapping av oljevirksoheten og utbygging av kraftforsyningen. En vesentlig del av oppgangen falt på transportmiddelindustrien, der bygging av skip og oljeplattformer dominerer. Ordretilgangen til denne industrigruppen lå bortimot 8 ganger høyere i 4. kvartal i fjor enn ett år tidligere, da den var uvanlig lav. Også i forhold til 3. kvartal i fjor var imidlertid ordretilgangen til transportmiddelindustrien svært høy i 4. kvartal (+ 92 prosent). De fleste andre grenene av jern- og metallindustrien viste også god ordreoppgang. I primær jern- og metallindustri lå ordretilgangen i 4. kvartal 24 prosent høyere enn ett år tidligere. Det er eksportordrene som dominerer i denne gruppen, men stigningen i nye innenlandsordrer var så sterk at den likevel bidrog betydelig til den sterke ordreutviklingen for gruppen sett under ett.

Også i investeringsvareindustrien utenom skipsverftene steg ordretilgangen kraftig i 4. kvartal både for eksport- og innenlandsordrene (henholdsvis med 61 prosent og 42 prosent fra samme kvartal ett år tidligere). For innenlandsordrene var stigningen sterkest i elektroteknisk industri (hele 63 prosent), i første rekke som følge av store ordrer i forbindelse med kraftutbyggingen. Men ordreutviklingen i de to andre grenene av investeringsvareindustrien tyder på fortsatt forsterking også av den konjunkturbestemte investeringssetterspørselen; i maskinindustrien og jern- og metallvareindustrien lå tilgangen av nye innenlandsordrer i 4. kvartal henholdsvis 25 prosent og 27 prosent høyere enn ett år tidligere.

De samlede ordreserver i jern- og metallindustrien under ett viste sterk stigning gjennom hele 1973. Særlig sterk var oppgangen i årets siste

kvartal. Ved utgangen av 1973 var ordreservene rekordhøye, og hele 81 prosent over nivået ett år tidligere.

Også kjemisk industri viste en meget gunstig ordreutvikling i 4. kvartal i fjor, med en stigning i samlet ordretilgang fra samme kvartal året før på 51 prosent, i første rekke som følge av en betydelig øking i eksportordrene; tilgangen på nye innenlandsordrer viste bare moderat oppgang. Bekledningsindustrien viste fortsatt svak ordreutvikling, med en øking i samlet ordretilgang på bare 4 prosent.

For de industrigrupper ordrestatistikken dekker er hovedinntrykket av tallene for 4. kvartal i fjor at investeringsetterspørselen fortsatte å forsterke seg kraftig i de siste månedene av 1973. Utenlandsetterspørselen gav så sent som i 4. kvartal i fjor fremdeles vekstimpulser, men i jern- og metallindustrien viste tilgangen på nye eksportordrer fra og med 2. kvartal i fjor tendens til gradvis å synke ned mot et mer normalt nivå.

I den nåværende konjunktursituasjon knytter det seg stor interesse til resultatene av den siste undersøkelsen av bedriftenes investeringsplaner for 1974. En del foreløpige tall foreligger nå. De anslagene for investeringsutgiftene i 1974 som bedriftene i gruvedrift, industri og kraftforsyning under ett gav i februar i år representerte en 10 prosent høyere verdi enn anslagene for 1974 gitt bare tre måneder tidligere, i november i fjor. Da er investeringer i oljevirkosomhet (utvinning av jordolje og naturgass, raffinering av jordolje samt produksjon av jordolje- og kullprodukter) regnet med.

Bedriftene i industri og gruvedrift utenom oljevirkosomhet - definert som ovenfor - oppjusterte sine anslag for investeringsutgiftene i 1974 med hele 19 prosent fra november til februar. Det er vanlig at bedriftene oppjusterer sine anslag fra november til februar, men oppjusteringen av anslaget for 1974 var sterkere enn noe tidligere år en har statistikk for. Eksempelvis ble anslaget for 1973 oppjustert med 15 prosent fra november 1972 til februar 1973, det tilsvarende anslag for 1972 med 7 prosent og anslaget for 1971 med 8 prosent. Bare anslaget for 1970 ble oppjustert nesten like sterkt som 1974-anslaget (med 18 prosent). Selv om investeringene i direkte oljevirkosomhet er holdt utenfor i disse tallene både for 1974 og tidligere år, kan det ikke utelukkes at 1974-anslagene likevel er preget av ringvirkningene av oljevirkosomheten i norsk industri ellers. Oppjusteringene var imidlertid betydelige i de aller fleste industrigrupper. Særlig sterke var de - etter de foreløpige oppgavene - blant annet i kjemisk industri, trevareindustri, næringsmiddelindustri, elektroteknisk industri, maskinindustri, transportmiddelindustri og grafisk industri og forlagsvirksomhet.

Resultatene av februar-undersøkelsen må blant annet vurderes på bakgrunn av den uvanlig sterke prisstigningen. Alt i alt tyder likevel de foreløpige tallene på at det har funnet sted en ny kraftig forsterkning av den konjunkturbestemte investeringsetterspørselen i månedene omkring årsskiftet. Tallene peker mot en sterk øking i industriinvesteringene fra 1973 til 1974.

Etter detaljomsetningsindeksen å dømme er veksten i konsumetterspørselen fortsatt svært svak. I gjennomsnitt for tremånedersperioden november-januar lå detaljomsetningsvolumet 2 prosent lavere enn i samme tidsrom ett år tidligere. Detaljomsetningsvolumet i januar i fjor lå riktignok uvanlig høyt som følge av flere tilfeldige forhold, blant annet omfattende utsalg av tekstil- og bekledningsvarer. Men selv om en søker å korrigere for disse forhold, viste detaljomsetningsvolumet neppe nevneverdig vekst fra november-januar 1972/73 til november-januar 1973/74. Omsetningen av nærings- og nytelsesmidler holdt seg forholdsvis godt oppe i november-januar, mens omsetningen av tekstil- og bekledningsvarer viste volumnedgang fra samme periode ett år tidligere. De nye nasjonalregnskapstallene for hele 1973 under ett viser at det private konsumet bare var 1,8 prosent høyere enn året før, regnet i volum.

Stigningen i konsumprisene var uvanlig sterk i vinter; pr. 15. februar lå konsumprisindeksen hele 3 prosent høyere enn pr. 15. november. Sterkere prisstigning i løpet av en tremånedersperiode har ikke forekommet på mange år. Utviklingen i de norske konsumprisene må ses på bakgrunn av den sterke stigningen i importprisene. Blant annet forklarer sterk oppgang i sukkerprisene en stor del av stigningen i delindeksen for matvarer, og prisstigningen på importert råolje førte til sterk øking i delindeksen for bolig, lys og brensel (hele 6,3 prosent). Høyere bensinpriser slo sterkt ut i delindeksen for gruppen reiser og transport. - Prisutviklingen på konsumvarer fra ulike leveringssektorer viser til dels store variasjoner. Stigningen i prisene på konsumvarer fra jordbruket var som følge av betydelige subsidieutbetalinger fremdeles relativt moderat (0,9 prosent fra november til februar). Fiskeprisene fortsatte å stige sterkt (4,5 prosent). Men enda sterkere steg prisene på andre norskproduserte konsumvarer i denne perioden (4,7 prosent). Denne undergruppen veier dessuten med hele 40 prosent i totalindeksen. Som en kunne vente, var det her norskproduserte varer som i betydelig grad er avhengig av prisutviklingen på verdensmarkedet som steg sterkest i pris (6-8 prosent). Mer overraskende var det at importerte konsumvarer viste langt svakere prisoppgang (1,7 prosent) enn totalindeksen. Dette henger blant annet sammen med en viss nedgang i bilprisene som følge av kronerevalueringen.

De siste tallene for utenrikshandelen viser at eksporten fortsatt er i god vekst. Verdien av vareeksporten, medregnet eksport av nye skip fra norske verft, men uten eksport av eldre skip, lå i tremånedersperioden desember-februar hele 32 prosent høyere enn i samme periode ett år tidligere. Sesongkorrigerede tall for vareeksporten utenom skip og boreplattformer viser at eksportverdien har steget uvanlig sterkt siden vårmånedene i fjor. Økingen i eksportverdien har i stigende grad kunnet føres tilbake til gunstig prisutvikling for norske eksportvarer; mens eksportprisindeksen i 1. kvartal i fjor lå 5 prosent høyere enn ett år tidligere, var økingen fra 4. kvartal 1972 til 4. kvartal 1973 13 prosent. De tilsvarende vekstrater for volumindeksen var henholdsvis 14 prosent og 15 prosent.

Opgaver over fordelingen av vareeksporten på varegrupper, som nå foreligger til og med januar, viser at fisk og fiskevarer, mineralolje- og mineraloljeprodukter, kjemiske produkter (herunder særlig kunstgjødsel), maskiner m.v. og nye skip var blant de varegrupper som viste sterkest prosentvis oppgang i eksportverdi fra november-januar 1972/73 til samme periode 1973/74. Eksporten av metaller og treforedlingsprodukter steg prosentvis svakere, men bidro likevel betydelig til økingen i samlet eksportverdi. Stigningen i eksportverdi for de varegrupper som er nevnt ovenfor utgjorde til sammen vel tre fjerdedeler av samlet eksportøkning (inkl. nye skip).

Verdien av vareimporten uten skip lå i desember-februar ikke mindre enn 30 prosent over samme periode ett år tidligere. Sesongkorrigerede tall for importverdien utenom skip og boreplattformer viser at importverdien tok til å stige utpå forsommeren i fjor etter en forbigående og kortvarig nedgang i vårmånedene. Stigningen i importverdien var utover høsten og vinteren enda sterkere enn stigningen i eksportverdien. Den rekordsterke økingen i vareimport må blant annet ses på bakgrunn av at prisstigningen i utlandet i stadig sterkere grad slår ut i verditalle for norsk vareimport; mens importprisindeksen i 1. kvartal i fjor lå 3 prosent høyere enn ett år tidligere, var den tilsvarende raten for 4. kvartal 11 prosent. Importvolumet økte med henholdsvis 17 prosent og 11 prosent. Ellers må importøkningen blant annet ses på bakgrunn av den sterke investeringsbølgen som nå er i full utvikling; det stigende behov for investeringsvarer må i stor grad dekkes med økt import. Dette gjelder spesielt investeringsvarer til oljevirkksomheten i Nordsjøen. Samtidig tyder produksjonsutviklingen på at eksportindustriens importbehov fortsetter å stige.

Tall til ajourføring av diagrammene for konjunkturindikatorer for Norge som stod i konjunkturoversikten i SU nr. 47, 1973.

- Diagram 1: Oktober 1973 180, november 1973 183, desember 1973 181, januar 1974 186
- Diagram 2: For eksport: Oktober 1973 267, november 1973 271, desember 1973 266, januar 1974 270
For konsum: Oktober 1973 132, november 1973 138, desember 1973 135, januar 1974 139
For investering: Oktober 1973 175, november 1973 180, desember 1973 177, januar 1974 182
- Diagram 3: November 1973 13,0, desember 1973 16,3, januar 1974 17,1, februar 1974 14,4
- Diagram 4: Primær jern- og metallindustri i alt: 4. kvartal 1973 420
For eksport: 4. kvartal 1973 412
Annen jern- og metallindustri (unntatt skipsverft) for hjemmemarked: 4. kvartal 1973 285
- Diagram 5: Primær jern- og metallindustri: 4. kvartal 1973 380
Annen jern- og metallindustri (unntatt skipsverft): 4. kvartal 1973 317
Tekstil: 4. kvartal 1973 117
Bekledning: 4. kvartal 1973 160
- Diagram 6: Detaljomsetningsvolum: Oktober 1973 111,6, november 1973 108,4, desember 1973 135,3, januar 1974 91,3
3 måneders bevegelig gjennomsnitt: September 1973 109,2, oktober 1973 109,1, november 1973 118,4, desember 1973 111,7
- Diagram 7: Import: November 1973 3 504, desember 1973 2 211, januar 1974 3 126, februar 1974 3 418
Eksport: November 1973 2 061, desember 1973 1 906, januar 1974 2 231, februar 1974 2 210
- Diagram 8: September 1973 647, oktober 1973 706, november 1973 609, desember 1973 492
- Diagram 9: I alt: November 1973 6 032, desember 1973 5 852, januar 1974 5 835
Boliger: November 1973 3 247, desember 1973 3 097, januar 1974 3 061

SU 1x

ENGROSPRISINDEKSEN PR. 15. FEBRUAR 1974 (1961 = 100)

(Forrige månedsmelding ble offentliggjort i SU nr. 8, 1974)

Statistisk Sentralbyrås engrosprisindeks pr. 15. februar 1974 var 166 mot 162 måneden før.

Engrosprisindeks (prisindeks for førstegangsomsetningen innen landet). 1961 = 100

	Jan. 1973	Febr. 1973	Jan. 1974	Febr. 1974
Matvarer	157	157	171	174
Drikkevarer og tobakk	149	159	164	164
Råvarer	132	134	157	157
Fast brensel, brenselolje og elektrisk kraft	136	137	174	197
Animalske og vegetabiliske oljer og fett ..	116	119	192	215
Kjemikalier	127	127	146	150
Bearbeidde varer	137	139	164	168
Maskiner og transportmidler	135	136	148	149
Forskjellige ferdigvarer	138	139	155	158
T o t a l	141	143	162	166
Konsumvarer	148	150	162	165
Ikke-varige produksjonsmidler	139	140	166	170
Av dette: Byggematerialer	142	144	168	172
Varige produksjonsmidler	133	133	142	143

VEITRAFIKKKULYKKER MED PERSONSKADE I FEBRUAR 1974

Tallene er foreløpige. De endelige tall ventes å bli høyere¹⁾.

(Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 9, 1974)

Tabell 1. Tallet på ulykker og drepte og skadde personer

	Ulykker med personskade	Personer drept eller skadd			
		I alt	Drept ²⁾	Alvorlig skadd ³⁾	Lettere skadd
1 9 7 3					
Januar	710	948	48	301	599
Februar	622	830	37	277	516
Januar - februar	1 332	1 778	85	578	1 115
1 9 7 4					
Januar ⁴⁾	453	577	39	192	346
Februar	389	502	35	172	295
Januar - februar	842	1 079	74	364	641

1) Dette skyldes at mange av månedens meldinger om veitrafikkulykker som ikke har ført til dødsfall erfaringsmessig kommer for sent inn, og at ulykkestallet senere stiger med 20-30 prosent.

2) Død innen 30 dager etter ulykken.

3) Alvorlig skade: Brudd, knusninger, alvorlige sår og flenger, hjernerystelser, indre skade og alle skader som førte til innlegging i sykehus.

4) Tallene er rettet.

Tabell 2. Personer drept eller skadd i februar 1974 etter trafikantgruppe

Trafikantgruppe	Drept eller skadd i alt	Drept	Alvorlig skadd	Lettere skadd
Bilførere	174	11	54	109
Bilpassasjerer	151	8	45	98
Motorsykel- og scooterførere	12	-	4	8
Mopedførere	4	-	1	3
Passasjerer på motorsykel, scooter og moped	2	-	1	1
Sykkelførere	16	2	6	8
Sykkelpassasjerer	1	-	-	1
Akende (på kjelke, spark eller ski) ..	11	2	4	5
Fotgjengere	129	11	57	61
Andre	2	1	-	1
I alt	502	35	172	295

Tabell 3. Personer drept i januar-februar 1974 etter trafikantgruppe og aldersgruppe

Trafikantgruppe	I alt	Under 8 år	8-14 år	15-19 år	20-24 år	25-44 år	45-64 år	65 år og over
Bilførere	19	-	-	1	3	9	6	-
Bilpassasjerer	13	-	1	2	2	4	3	1
Motorsykel- og scooter- førere	-	-	-	-	-	-	-	-
Mopedførere	-	-	-	-	-	-	-	-
Passasjerer på motor- sykkel, scooter og moped	1	-	-	1	-	-	-	-
Sykkelførere	3	1	-	-	-	-	1	1
Sykkelpassasjerer	-	-	-	-	-	-	-	-
Akende (på kjelke, spark eller ski)	7	4	2	-	-	-	-	1
Fotgjengere	28	2	4	2	-	1	7	12
Andre	3	-	1	-	-	-	2	-
I alt	74	7	8	6	5	14	19	15

Tabell 4. Personer drept eller skadd i februar 1974 etter fylke

Fylke	Ulykker med personskade i alt	Herav døds- ulykker	Personer drept eller skadd			
			I alt	Drept	Alvorlig skadd	Lettere skadd
Østfold	16	-	20	-	12	8
Akershus	38	5	53	5	17	31
Oslo	61	3	77	3	26	48
Hedmark	14	1	23	2	8	13
Oppland	11	5	14	6	2	6
Buskerud	14	2	17	2	5	10
Vestfold	20	2	21	2	5	14
Telemark	17	1	26	2	12	12
Aust-Agder	7	-	14	-	1	13
Vest-Agder	25	3	28	3	6	19
Rogaland	29	2	36	2	15	19
Hordaland	28	-	30	-	7	23
Sogn og Fjordane	3	-	4	-	1	3
Møre og Romsdal.	32	1	43	1	18	24
Sør-Trøndelag ..	27	-	33	-	17	16
Nord-Trøndelag .	16	2	24	2	9	13
Nordland	18	1	23	1	7	15
Troms	8	2	11	3	2	6
Finnmark	5	1	5	1	2	2
I alt	389	31	502	35	172	295

FOLKETRYGDFONDET. BALANSE PR. 28. FEBRUAR 1974

(Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 10, 1974)

Ifølge oppgaver fra Statistisk Sentralbyrås finansstatistikk utgjorde Folketrygdfondet ved utgangen av februar 1974 6 053 mill.kr. På samme tidspunkt utgjorde Folketrygdens arbeidsmarkedsfond 961 mill.kr. Av den totale forvaltningskapital var 3 706 mill.kr. plassert i statsobligasjoner, 1 762 mill.kr. i andre ihendehaverobligasjoner, 658 mill.kr. i sparebanker, 394 mill.kr. i forretningsbanker og 356 mill.kr. som pantelån.

Folketrygdfondet. Balansetall¹⁾. Mill.kr.

	1970 31/12	1971 31/12	1972 31/12	1973 31/12	1974 31/1	1974 28/2
A k t i v a						
Bankinnskott	268	368	846	1 052	1 052	1 053
Forretningsbanker	115	174	326	395	395	394
Sparebanker	153	194	520	657	657	658
Norges Bank	-	-	-	-	-	1
Ihendehaverobligasjoner						
(bokført verdi)	2 500	2 894	3 808	5 411	5 432	5 468
Statskassen	1 635	1 696	2 323	3 694	3 697	3 706
Statsbanker	237	247	302	358	358	357
Kommuner og fylker	106	178	199	209	208	207
Kredittforeninger o.l.	269	376	476	600	611	622
Kraftverk og elektr.-formål	138	226	290	306	305	316
Industri	115	171	218	244	253	260
Utlån	-	418	475	388	389	386
Andre fordringer	47	57	90	120	115	115
Aktiva i alt	2 815	3 737	5 219	6 971	6 988	7 022
P a s s i v a						
Gjeld	31	21	13	9	8	8
Folketrygdfondet	2 784	3 716	4 242	6 008	6 023	6 053
Folketrygdens arbeidsmarkedsfond	-	-	964	954	957	961
Passiva i alt	2 815	3 737	5 219	6 971	6 988	7 022

1) Fra 1972 inkl. Folketrygdens arbeidsmarkedsfond. Den del av folketrygdens midler som holdes tilbake av Rikstrygdeverket i likviditetsøyemed, er ikke med i statistikken.

INVESTERINGSSTATISTIKK FOR BERGVERKSDRIFT, INDUSTRI OG KRAFTFORSYNING 1. KVARTAL
1974

(Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 51/52, 1973)

Foreløpige tall fra Statistisk Sentralbyrås investeringsstatistikk for bergverksdrift, industri og kraftforsyning viser at investeringsplanene for 1974 registrert i februar var 10 prosent høyere enn plantallene for 1974 registrert ett kvartal tidligere. I disse tallen er investeringer i utvinning av jordolje og naturgass, jordoljeraffinerier og produksjon av jordole- og kullprodukter regnet med. Tilsvarende var det for bergverksdrift 3 prosent stigning, for industri 19 prosent stigning og for kraftforsyning 8 prosent stigning.

Verdien av utført investering i 1973 var 19 prosent høyere enn utført investering i 1972. For bergverksdrift var det 77 prosent stigning, for industri 1 prosent stigning og for kraftforsyning 3 prosent stigning.

1970 = 100	Utført investering			Antatt investering	
	1972	1973		1974	1974
	I alt	I alt	4.kv.	Reg. i 4. kv. 1973	Reg. i 1. kv. 1974
Bergverksdrift, industri og kraftforsyning ¹⁾ ..	127	151	208	217	238
Maskiner	111	131	173	181	195
Bygg og anlegg	140	166	234	252	275
Bergverksdrift ¹⁾	257	454	682	914	940
Industri	106	107	143	134	160
Kraftforsyning	116	120	154	118	128

1) Inkl. investeringer i utvinning av jordolje og naturgass, jordoljeraffinerier og produksjon av jordolje- og kullprodukter.

Endelige tall vil foreligge om vel en uke.

FELLINGSPREMIER FOR ROV- OG SKADEDYR 1973. FORELØPIGE TALL

Statistisk Sentralbyrås foreløpige sammendrag av oppgavene over fellingspremier for rov- og skadedyr viser at det i 1973 ble utbetalt i alt knapt 1,6 mill. kroner i slike premier, mot vel 1,3 mill. kroner i 1972. Det ble i 1973 betalt vel 1,1 mill. kroner for noe over 18 000 rev og knapt 0,4 mill. kroner for om lag 12 500 villmink. Resten, om lag 0,1 mill. kroner, ble betalt for en rekke forskjellige dyreslag. Det ble bl.a. betalt fellingspremier for noen få jerver og gauper, men den fullstendige oversikten over antallet av disse har en ikke ennå.

I 1972 ble det betalt knapt 0,9 mill. kroner for vel 16 000 rev og knapt 0,4 mill. kroner for om lag 13 500 villmink.

VAKSENOPPLÆRING OG FOLKEOPPLYSNING 1972

Statistikken over opplærings- og opplysningsverksemd med statstilskott femner om tiltak i skoleverket, yrkesopplæring for vaksne arrangert på oppdrag frå fylkesarbeidskontora, og kurs arrangerte av folkeopplysningsorganisasjonane.

I skoleåret 1972-73 blei det arrangert 781 kurs i skoleverket med vel 13 600 deltakarar mot 819 kurs med ca. 13 500 deltakarar i 1971-72. Akershus hadde flest deltakarar med 2 735. Jamført med folkemengda (frå 16 år og over) var aktiviteten størst i Østfold. Talet på deltakarar var 13,2 promille av folkemengda i dette fylket.

Dei fleste deltakarane tok realskole- og gymnasutdanning, ca. 5 900 og grunnskoleutdanning, ca. 4 900.

I 1972-73 blei det arrangert 662 yrkesopplæringskurs for vaksne med i alt ca. 8 100 deltakarar. Hordaland hadde flest deltakarar med 908, medan Troms hadde størst aktivitet jamført med folketalet med 6,9 promille. Flest deltakarar hadde ein i jern- og metallfag med ca. 1 830.

Oppgåver over desse kursa er denne gongen henta inn frå Arbeidsdirektoratet. For 1971-72 hadde Direktoratet oppgåver over 708 kurs med over 8 900 deltakarar.

Det samla talet på tiltak i folkeopplysningsorganisasjonane var i 1972 nærare 28 000 mot vel 24 000 i 1971. På grunn av vanskar med oppgåveinnhentinga er lokale organisasjonar ikkje tekne med denne gongen. Det samla talet på registrerte deltakarar var nærare 329 000 mot vel 297 000 året før. Flest deltakarar hadde ein i forming og praktiske kurs med vel 50 000 og i språkfag med vel 49 000. Ei fordeling etter fylke viser at det var flest deltakarar i Oslo med nærare 52 000 og i Sør-Trøndelag med ca. 36 000. Sør-Trøndelag hadde størst aktivitet jamført med folketalet med 204,1 promille, deretter følgde Oslo med 133,1 promille. Færrest deltakarar hadde ein i Finnmark med ca. 4 100, medan Aust-Agder hadde den lågaste aktiviteten jamført med folketalet med 72,7 promille.

Sidan ein ikkje har individualregistrering av deltakarane vil personar som er med i meir enn eitt kurs bli rekna med som deltakar for kvart kurs han er med på. Talet på deltakarar er av den grunn høgare enn talet på personar som har vore med.

Tabell 1. Vaksenopplæring i skoleverket og yrkesopplæring for vaksne 1972-73. Vaksenopplæring og folkeopplysning i folkeopplysningsorganisasjonane 1972. Kurs og deltakarar etter kjønn og fylke

Fylke	Skoleverket				Yrkesopplæring for vaksne				Folkeopplysningsorganisasjonane				
	Kurs i alt	Deltakarar			Kurs i alt	Deltakarar			Kurs i alt	Deltakarar			Uopp- gitt
		I alt	Menn	Kvinner		I alt	Menn	Kvinner		I alt	Menn	Kvinner	
Østfold	120	2235	1220	1015	12	141	72	69	1138	12393	5295	7046	52
Akershus	150	2735	1045	1690	46	657	382	275	2383	30418	11734	18548	136
Oslo	-	-	-	-	13	180	92	88	4015	51623	19302	32097	224
Hedmark	43	492	226	266	15	168	148	20	1491	15997	6714	9239	44
Oppland	4	82	40	42	25	280	197	83	1346	14458	6733	7620	105
Buskerud	95	1828	795	1033	25	290	163	127	1446	15660	6733	8773	154
Vestfold	30	483	228	255	36	444	290	154	1384	14930	6606	8264	60
Telemark	34	560	212	348	31	343	289	54	1162	13149	5726	7191	232
Aust-Agder	11	221	88	133	31	380	272	108	438	4475	1647	2800	28
Vest-Agder	15	422	182	240	22	268	205	63	823	9033	3765	5237	31
Rogaland	108	2261	959	1302	62	759	521	238	1642	18457	8808	9524	125
Hordaland	39	590	294	296	68	908	661	247	2433	31153	12087	18932	134
Sogn og Fjordane .	11	151	75	76	16	173	149	24	737	7641	3186	4426	29
Møre og Romsdal ..	14	159	51	108	41	446	339	107	1501	17177	6871	10152	154
Sør-Trøndelag	10	160	84	76	42	619	443	176	2623	35777	16733	18963	81
Nord-Trøndelag ...	28	411	210	201	41	521	353	168	918	9416	4110	5271	35
Nordland	33	360	188	172	51	594	416	178	1218	13325	5714	7564	47
Troms	18	199	127	72	52	621	451	170	750	9378	4863	4458	57
Finmark	18	273	118	155	33	312	235	77	378	4137	1878	2235	24
Utlandet	-	-	-	-	-	-	-	-	7	49	23	24	2
Uoppgitt	-	-	-	-	-	-	-	-	3	18	1	17	-
I alt	781	13622	6142	7480	662	8104	5678	2426	27836	328664	138529	188381	1754

Tabell 2. Vaksenopplæring i skoleverket og yrkesopplæring for voksne 1972-73. Vaksenopplæring og folkeopplysning i folkeopplysningsorganisasjonane 1972. Andel av folkemengda i fylket, 16 år og over som har delteke i kurs

Fylke	Skoleverket		Yrkesopplæring for voksne		Folkeopplysningsorganisasjonar	
	I alt	Andel av folke- mengda Pro- mille ¹⁾	I alt	Andel av folke- mengda Pro- mille ¹⁾	I alt	Andel av folke- mengda Pro- mille ¹⁾
Østfold	2 235	13,2	141	0,8	12 393	73,3
Akershus	2 735	11,2	657	2,7	30 418	124,6
Oslo	-	-	180	0,5	51 623	133,1
Hedmark	492	3,6	168	1,2	15 997	116,5
Oppland	82	0,6	280	2,1	14 458	109,6
Buskerud	1 828	11,9	290	1,9	15 660	101,5
Vestfold	483	3,6	444	3,3	14 930	111,9
Telemark	560	4,7	343	2,9	13 149	110,4
Aust-Agder	221	3,6	380	6,2	4 475	72,7
Vest-Agder	422	4,6	268	2,9	9 033	97,9
Rogaland	2 261	11,5	759	3,9	18 457	93,8
Hordaland	590	2,1	908	3,3	31 153	112,9
Sogn og Fjordane	151	2,0	173	2,3	7 641	102,6
Møre og Romsdal	159	1,0	446	2,7	17 177	104,8
Sør-Trøndelag	160	0,9	619	3,5	35 777	204,1
Nord-Trøndelag	411	4,8	521	6,0	9 416	108,8
Nordland	360	2,1	594	3,4	13 325	76,6
Troms	199	2,0	621	6,3	9 378	94,8
Finnmark	273	5,1	312	5,9	4 137	77,6
Utland	-	-	-	-	49	..
Uoppgitt	-	-	-	-	18	..
I alt	13 622	4,6	8 104	2,8	328 664	112,2

1) Folkemengda, 16 år og over pr. 31/12-72.

Tabell 3. Vaksenopplæring i skoleverket 1972-73. Talet på kurs, timetal, gjennomsnittleg kurslengd og deltakarar ved starten etter kjønn. Etter fag

Fag	Kurs i alt	Timetal	Gjennomsnittleg kurslengd i timar	Deltakarar ved starten	
				Menn	Kvinner
Grunnskoleutdanning på ungdomsskole- trinnet	300	26 795	103	2 176	2 745
Realskole- og gymnasutdanning	348	40 453	119	2 413	3 506
Kontor- og handelsfag generelt	46	19 820	461	533	555
Kontorfag	18	1 445	80	140	371
Handelsfag	11	2 965	270	210	13
Administrative fag	6	2 290	382	62	9
Tekstil-, saum- og lervarefag	3	300	100	-	66
Mekaniske fag	3	1 340	447	46	-
Jern- og metallfag	9	951	106	236	-
Elektrofag	5	1 097	219	70	-
Industrielle, handverksmessige og tekniske fag	8	4 492	562	100	1
Vegtrafikkfag	4	450	113	115	1
Husstellfag	14	1 082	98	11	183
Andre fag	6	384	64	30	30
I alt	781	103 864	143	6 142	7 480

Tabell 4. Yrkesopplæring for vaksne 1972-73. Kurs, kursplasser, talet på søkjarar og talet på deltakarar etter kjønn og fag

Fag	Kurs i alt	Talet på kurs- plassar	Talet på søkjarar	Deltakarar som har fullført		
				I alt	Menn	Kvinner
Kontorfag	66	1 298	1 950	1 176	141	1 035
Handelsfag	25	436	469	346	71	275
Tekstil-, saum- og lervarefag ...	3	36	30	24	7	17
Mekaniske fag	73	862	1 024	737	737	-
Jern- og metallfag	175	2 140	2 536	1 831	1 796	35
Elektrofag	5	61	123	61	61	-
Trearbeids-, bygge- og anleggsgfag	128	1 561	1 588	1 281	1 280	1
Næringsmiddelfag	4	52	55	51	31	20
Industrielle, handverksmessige og tekniske fag	9	134	213	118	59	59
Maritime navigasjonsfag	12	183	202	176	176	-
Maritime maskinistfag	35	535	603	501	501	-
Sjøfartsfag elles	8	144	175	120	120	-
Vegtrafikkfag	17	230	1 040	229	228	1
Sykepleiefag	12	238	242	221	-	221
Helsevern elles	6	103	145	86	10	76
Jordbruksfag	7	114	114	114	101	13
Gartneri- og hagebruksfag	2	26	26	26	23	3
Skogbruksfag	1	15	15	15	15	-
Husstellfag	23	369	404	341	4	337
Hotell- og restaurantfag	51	763	811	650	317	333
I alt	662	9 300	11 765	8 104	5 678	2 426

Tabell 5. Vaksenopplæring og folkeopplysning arrangert av folkeopplysningsorganisasjonane i 1972. Deltakarar etter fag og organisasjon

Organisasjon	Deltakarar i alt	Av desse deltakarar i:		
		Spr�kfag	Forming og prak- tiske kurs	Realfag, natur- vitskap, helsestell, idrett
Arbeidernes Opplysningsforbund	117 265	15 688	20 181	19 033
Avholdsfolkets Opplysningsr�d	1 671	7	144	204
Bygdefolkets Opplysningsnemnd	12 245	107	1 250	387
Folkeakademienes Landsforbund	843	40	333	193
Folkeuniversitetet	124 419	32 573	22 735	15 283
H�ires Opplysningsorganisasjon	4 552	67	276	147
Kristelig Folkepartis Opplysningsforbund	2 843	6	13	38
Marxistisk Opplysningsr�d	1 232	-	-	-
Nasjonalforeningen for folkehelsen	787	38	83	43
Noregs M�llag	892	10	170	-
Noregs Ungdomslag	9 786	64	534	1 059
Norg�s Fiskarlag	371	13	26	29
Norges Husmorforbund	10 896	667	2 949	744
Norges Idrettsforbund	8 605	-	-	6 255
Norges Kooperative Landsforening	3 006	27	90	-
Norsk Kristelig Studier�d	15 257	5	54	263
Norsk 4 H. Studieforbund	4 038	-	1 518	828
Senterpartiets Opplysningsforbund	1 055	-	27	9
Sosialistisk Folkepartis Studieforbund .	1 792	-	-	-
Statstjenestemannsforbundet	3 737	53	17	210
Venstres Opplysningsforbund	2 678	6	22	96
Andre organisasjonar i Samnemnda	646	6	-	26
Organisasjonar utafor Samnemnda	48	-	-	-
I alt	328 664	49 377	50 422	44 847

TILLEGG TIL DE INTERNASJONALE MÅNEDSTABELLER I STATISTISK MÅNEDSHEFTE NR. 1, 1974

Tallene er mottatt i tiden 11/3- 18/3 1974 og er foreløpige. De vil eventuelt bli korrigert i Statistisk månedshefte. Der vil man også finne nærmere forklaringer til tallene og alle korreksjoner av eldre tall.

Tall i parentes gjelder måneden (kvartalet, uken) før.

Danmark (tabell 80)

Verdi av utenrikshandel				
a) Innførsel	Kol. D.a.	Jan.	5 029	(4 154)
b) Utførsel	Kol. D.b.	Jan.	3 243	(3 594)
Valutabeholdning	Kol. J.	Des.	6 519	(6 209)

Sverige (tabell 81)

Arbeidsløyse	Kol. A.	Febr.	73,6	(76,2)
Verdi av utenrikshandel				
a) Innførsel	Kol. C.a.	Jan.	4 425	(4 450)
b) Utførsel	Kol. C.b.	Jan.	4 840	(4 830)
Volum av utenrikshandel				
a) Innførsel	Kol. D.a.	4. kvartal	207	(175)
b) Utførsel	Kol. D.b.	4. kvartal	238	(194)
Valutabeholdning	Kol. J.	Nov.	9 545	(8 528)
		Des.	10 525	

Storbritania (tabell 82)

Detaljomsætningsindeks	Kol. D.	Jan.	208	(211)
Verdi av utenrikshandel				
a) Innførsel	Kol. E.a.	Jan.	1 571	(1 521)
b) Utførsel	Kol. E.b.	Jan.	1 097	(1 110)
Reuter's råvareindeks, uketall		11/3 - 15/3	309	(312)
Timefortjeneste	Kol. L.	Jan.	241	(239)

Frankrike (tabell 83)

Arbeidsløyse	Kol. A.	Jan.	478,9	(460,6)
Produksjonsindeks industri	Kol. B.	Des.	188	(197)
Verdi av utenrikshandel				
a) Innførsel	Kol. C.a.	Des.	15 064	(15 296)
b) Utførsel	Kol. C.b.	Des.	14 619	(14 936)
Øyeblikkelig rente på statsobligasjoner	Kol. E.	Jan.	8,41	(8,08)
Konsumprisindeks	Kol. F.	Jan.	167	(164)
Valutabeholdning	Kol. H.	Nov.	35 967	(37 401)
		Des.	37 598	

SU 9.2x

Vest-Tyskland (tabell 84)

Verdi av utenrikshandel

a) Innførsel

Kol. E.a. Jan. 13 946 (12 029)

b) Utførsel

Kol. E.b. Jan. 17 518 (15 059)

Valutabeholdning

Kol. K. Des. 81 136 (81 035)

Belgia (tabell 85)

Valutabeholdning

Kol. H. Des. 151,4 (144,0)

Sambandsstatene (tabell 86)

Sysselsetting

Kol. B. Febr. 84 300 (84 088)

Arbeidsløyse

Kol. C. Febr. 5 100 (5 008)

Verdi av utenrifshandel

a) Innførsel

Kol. F.a. Jan. 6 467 (6 084)

b) Utførsel

Kol. F.b. Jan. 7 111 (6 954)

Engrosprisindeks

Kol. J. Febr. 162 (159)

Timefortjeneste

Kol. L. Febr. 4,20 (4,21)

Valutabeholdning

Kol. M. Des. 11 650 (11 650)

Moody's råvareindeks, uketall

11/3 - 15/3 204 (202)

SU 10x

PUBLIKASJONER SENDT UT FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ HITTIL I MARS 1974

I serien Norges offisielle statistikk:

Elektrisitetsstatistikk 1972 Sidetall 51 Pris kr. 8,00
Kriminalstatistikk Forbrytelser etterforsket av politiet 1972
Sidetall 73 Pris kr. 8,00
Sosialhjelpstatistikk 1971 Sidetall 69 Pris kr. 8,00
Dødsårsaker 1972 Sidetall 87 Pris kr. 8,00
Byggearealstatistikk 1972 Sidetall 101 Pris kr. 8,00

I serien Statistiske analyser:

Driftsformer i jordbruket Sidetall 99 Pris kr. 8,00

I serien Statistiske kommunehefter:

Folke- og bolig telling 1. november 1970: Modum, Øvre Eiker, Nedre Eiker,
Lier, Sola, Randaberg, Tysvær, Haram, Trondheim, Ørland, Meldal, Stjørdal,
Levanger, Nærøy, Bodø, Rana, Ankenes og Andøy.
Sidetallet varierer mellom 27-30 Pris kr. 7,00

Faste PUBLIKASJONER FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ

Statistisk månedshefte. Pris: Årsabonnement kr. 25,00
Pr. hefte " 2,50
Månedsstatistikk over utenrifshandelen.
Pris: Årsabonnement kr. 30,00
Pr. hefte " 3,00

